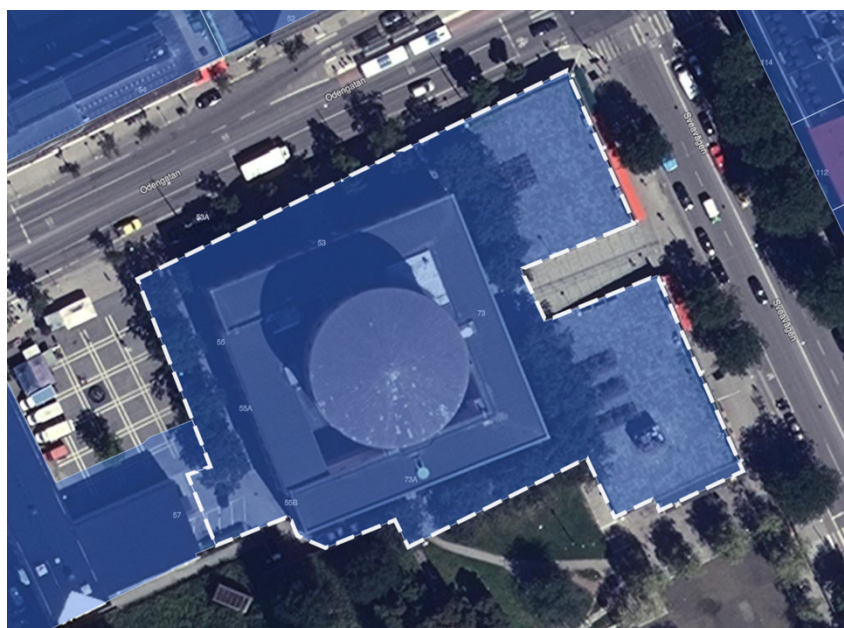

Projektdirektiv – Verksamhetsutveckling och Tekniskupprustning Stadsbiblioteket, del av Spelbomskan 16

Författare: Daniel Svensson
Fredrik Malmström.

Godkännanden av projektdirektivet

Datum	Godkänd av: Namn och förvaltning

Innehåll

Godkännanden av projektdirektivet	2
Introduktion	4
Projektbakgrund	4
Tidigare beslut	5
Ärendets beredning	5
Beskrivning av projektet	5
Geografiskt område	6
Styrande förutsättningar	7
Mål & syfte	7
Utredningsorganisation	9
Styrgrupp (<i>i initial fas</i>)	9
Tidplan fram till inriktningsbeslut	9
Ekonomi	9
Utredningsutgifter	10
Risk, kvalitet och möjligheter	10
Projektrisker	10
Kommunikation	11
Rapportering	11
Samråd/samverkan	11

Introduktion

Fastigheten Spelbomskan 16 består av Asplundhuset (stadsbiblioteket) och de intilliggande basarerna utmed Sveavägen. Det pågår ett underhållsprojekt för Stadsbiblioteket samt basarerna. Under det projektet har det framkommit att skicket på Stadsbiblioteket är sämre än vad initialt var känt. En teknisk upprustning av Stadsbiblioteket är nödvändigt. Samtidigt utreds även verksamhetsanpassningar för bland annat ett större bibliotek för barnen och trygghetsåtgärder för utemiljön.

Projektbakgrund

Fastigheten Spelbomskan 16 består av Stadsbiblioteket och de intilliggande basarerna utmed Sveavägen. Stockholms Stadsbibliotek invigdes 1928 och ansågs då vara ett mycket modernt bibliotek. Stadsbiblioteket och basarerna har länge haft ett eftersatt underhåll då inga större renoverings- eller underhållsinvesteringar gjorts sedan 1980-talet.

Under 2000-talets första decennium drevs det så kallade Delphinium-projektet, som bland annat med en stor internationell arkitekttävling syftade till att modernisera Stadsbiblioteket med en större tillbyggnad i anslutning till Asplundhuset. Projektet genomfördes aldrig av kostnadsskäl.

I april 2013 gav fastighetsnämnden fastighetskontoret respektive kulturförvaltningen i uppdrag att utreda om utveckling och upprustning av Stadsbiblioteket. I anslutning till detta togs ett verksamhetsprogram, och konsulter i form av arkitekter upphandlades.

I februari 2016 fattade kommunfullmäktige inriktningsbeslut om ombyggnad, renovering och utveckling av Stadsbiblioteket. Under april 2017 beslutade kommunfullmäktige att även ett renoveringsalternativ skulle utredas. Detta arbete genomfördes därefter i samverkan mellan kulturförvaltningen och fastighetskontoret under perioden hösten 2017 till våren 2018, men behandlades aldrig formellt inom stadens politiska organisation.

I december 2019 fattade kommunfullmäktige (KF) beslut om underhållsrenovering av Stadsbiblioteket samt basarerna utmed Sveavägen – detta mot bakgrund av ett länge eftersatt underhåll.

Beslutet 2019 av KF innebär att under en femårsperiod åtgärda det eftersatta underhållet och en del av det löpande underhållet, till en total investeringsutgift om 260 mnkr för både Stadsbiblioteket och basarerna. Detta underhållsarbete har påbörjats och pågått sedan hösten 2020 och beräknas vara färdigställt januari 2024.

Under projekteringen 2020 till 2021 har fastighetens skick undersökts genom bland annat praktiska mätningar och undersökningar på plats, till exempel genom filmning av avloppsledningar. Det konstaterades då att skicket på fastigheten är sämre än vad som tidigare var känt.

Tidigare beslut

Ett utredningsbeslut för projektet Teknisk upprustning och verksamhetsutveckling av Stadsbiblioteket, del av Spelbomskan 16 togs i fastighets- och kulturnämnderna den 29 mars 2022. Bedömningen var vid denna tidpunkt att projektets utredningsutgift uppgick till 4 mnkr och totalutgiften bedömdes till under 300 mnkr.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av fastighetskontoret i samråd med kulturförvaltningen.

Beskrivning av projektet

Flera av de tekniska installationerna i fastigheten bedöms ha uppnått sin tekniska livslängd och behöver åtgärdas inom fyra år. De installationer som är identifierade i dagsläget och som är tänkta att ersättas i detta projekt är: De flesta elinstallationer, alla spillvattenledningarna, tappvattenledningar, rörstråk för värme inom källarvåning. Värmestammar samt radiatorer/konvektorer kommer även att bytas och byggnadens invändiga ytskikt kommer också att renoveras.

Stora delar av tak, fasad och fönster är i behov av underhåll och kommer att renoveras.

Projektet ska utreda och se över vilka åtgärder som kan göras så att utemiljön upplevs som en trygg miljö.

Projektet ska undersöka möjligheterna till att i högre grad anpassa de publika ytorna för dagens behov av biblioteksservice. Det är särskilt angeläget med en utökning och en anpassning av

ytor för den prioriterade målgruppen barn och ungdomar. Den nuvarande barn- och ungdomsavdelningen är för liten och är inte anpassad för den diversifierade målgruppen 0-18-åringar. Utredning behövs för att se om vi kan tillskapa ytor åt målgruppen och anpassa ytorna efter respektive ålders behov.

Fastighetskontoret bytte ventilationsaggregat under 2012. Det saknas möjlighet att kyla lokalerna för att få ett bra inomhusklimat under varma perioder, vilket ses över inom detta projekt.

Projektet ska utreda originalmöblernas skick och behov av åtgärder.

Brandlarm kommer att bytas under 2022.

Byggnaden har tidigare haft problem men markradon. Åtgärder är utförda och markradon är inget problem i dag.

Geografiskt område

Projektet är geografiskt placerat i korsningen Sveavägen och Odengatan i Vasastaden.

Stadsbiblioteket ligger på Sveavägen 73

Postadress 113 50 Stockholm

Fastighet: Spelbomskan 16

Karta med placering av Stadsbiblioteket.

Styrande förutsättningar

- Stadens riktlinjer.
- Fastighetskontorets tekniska anvisningar.
- Försäkringsbrevet.
- Lag och myndighetskrav.
- Fastighetens vårdprogram.
- Byggnadsminnesförklaringens skyddsbestämmelser.

Mål & syfte

Syftet med projektet är:

- Att minska risken för skador på egendom och person samt att förebygga risken för störningar i verksamheten.
- Att se över vilka åtgärder som kan göras för att öka den upplevda tryggheten för utemiljön kring Stadsbiblioteket, då den idag kan upplevas som otrygg.
- Att utreda byggnadens förutsättningar för anpassningar av de publika ytorna så att de uppfyller behoven hos dagens stockholmarnas. Särskilt angeläget är att utreda möjligheten till en utökning och en anpassning av barnverksamhetens publika ytor.

Projektets genomförande bidrar till att uppfylla det övergripande målet i fastighetskontorets vårdprogram för Stadsbiblioteket om att *Bevara, vårda och förvalta huvudbyggnad, terrass, basarbyggnader och park med stor hänsyn till det kulturhistoriska värdet samt att bedriva en effektiv och långsiktig förvaltning* genom att säkerställa en lång kvarvarande teknisk livslängd, med bevarande av fastighetens och stadens kulturhistoriska värden för framtida generationer.

Projektets genomförande bidrar till att uppfylla Stockholm stads vision 2040 om *En mångsidig storstad för alla* genom att Stadsbiblioteket anpassas med en större och mer diversifierad avdelning för barn och ungdom, samt att tillgängligheten kring och i byggnaden ökas.

Projektets genomförande bidrar till att uppfylla Stockholm stads Vision 2040 om *Hållbart växande och dynamisk* genom att öka

tryggheten kring stadsbibliotekets utemiljö så att man på ett hållbart sätt kan vistas vid och röra sig till och från Stadsbiblioteket, och genom att erbjuda ett brett kulturutbud som skapar liv och rörelse.

Projektets genomförande bidrar till att uppfylla Stockholms stads biblioteksplans 2022-2025 skrivningar om ett nodbibliotek i varje stadsdelsområde där ”... *biblioteksrum och verksamhet formas efter behoven i ett större närområde än det alla mest lokala. Detta görs genom att rusta och utveckla större bibliotek som redan idag har ett stort upptagningsområde...*”. Detta görs genom verksamhetsanpassningar samt genom den tekniska upprustningen av huset.

Projektets genomförande bidrar till att uppfylla kommunfullmäktiges inriktningsmål om *Stockholm som en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring* och kommunfullmäktiges inriktningsmål om *En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla* genom att Stadsbiblioteket anpassas för besökare och deras behov, samt möjliggör för alla barn och unga att utöva kulturella och konstnärliga uttryck.

Projektets genomförande bidrar till kommunfullmäktiges inriktningsmål om *en hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt* genom att byggnaden moderniseras och anpassas till besökarnas behov.

Projektets genomförande bidrar till kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet *Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i* genom att man möjliggör utomhusaktiviteter med belysning av utemiljön för att skapa en tryggare miljö runt stadsbiblioteket.

Projektets genomförande bidrar till kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet *Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov* genom att man ökar tillgängligheten både kring byggnaden och i byggnaden.

Projektets genomförande bidrar till kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet *Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö* genom sanering av asbest och av markföroreningar.

Genom projektets genomförande förväntas följande uppnås:

- Minskad risk för skador på egendom och personer, samt att risken för störningar på verksamheten förebyggs.
- Byte av värmeledningarna minskar energianvändningen när isoleringen byts, och byte av radiatorer/konvektorer kommer att förbättra inomhusklimatet.
- Utbyte av elanläggningen samt armaturer ger en bättre arbetsmiljö samt en årlig energibesparing.
- Ytterligare yta till barn- och ungdomsavdelningen.
- En utemiljö som upplevs trygg och välkomnande.
- Stadens kulturhistoriska värden bevaras för framtida generationer.
- Bättre anpassad byggnad med publika ytor för de behov dagens stockholmare har.
- Säkerställa att bibliotekstjänster kan tillgodoses över tid.

Utredningsorganisation

- Fastighetskontoret är beställare samt projektägare.
- Projektet kommer att drivas av fastighetskontoret.
- Fastighetskontoret utser projektledare.
- Projektet kommer att genomföras enligt fastighetskontorets interna projektprocess.
- Kulturförvaltningen deltar aktivt i processen för precisera krav och behov gällande deras verksamhet.
- Projektet kommer att ha en styrgrupp efter inriktningsbeslutet, bestående av representanter från både fastighetskontoret och kulturförvaltningen.

Styrgrupp (*i initial fas*)

Projektet kommer att ha en förvaltningsövergripande styrgrupp.

Tidplan fram till inriktningsbeslut

Utredningsarbetet startas efter att utredningsbeslut har fattats.

Planerat inriktningsbeslut i nämnd Q2 2023

Planerat inriktningsbeslut i kommunfullmäktige Q2 2023

Ekonomi

Investeringsmedel för att täcka behovet av åtgärder bedöms överstiga 300 mnkr.

Projektet kommer att medföra en högre hyreskostnad för kulturnämnden. Hyressättningen utgår ifrån självkostnadshyra mellan fastighetskontoret som hyresvärd och kulturförvaltningen som hyresgäst.

Åtgärder på värmeledningar och elanläggning bedöms kunna minska byggnadens energianvändning.

Utredningsutgifter

För utredningsarbete fram till inriktningsbeslut bedöms investeringsutgiften uppgå till 7 mnkr, varav 4 mnkr beslutats om tidigare. Detta kommer att finansieras inom fastighetsnämndens långsiktiga investeringsplan för 2022 och 2023.

Sedan utredningsbeslut för projektet Teknisk upprustning och verksamhetsutveckling togs i fastighetsnämnden respektive kulturnämnden den 29 mars 2022, har utredningar gjorts för husets tekniska installationer, tak, fasad, fönster, utemiljö samt verksamhetens behov. Programhandlingar har tagits fram på de utredningar som gjorts.

Ytterligare utredningar för kanalisation för el, takavvattnings, ny trädart, fasadkulör samt en del förstörande prover av inbyggda värmestammar behöver göras inför inriktningsbeslut.

Risk, kvalitet och möjligheter

Projektrisker

De projektrisker som har identifierats är:

- Bygglövsprocessen som kräver mycket resurser av projektet, samt att det är långa handläggningstider. Det blir särskilt långa handläggningstider för beslut om bygglov eftersom beslut inte tas på delegation av handläggare utan beslutas av stadsbyggnadsnämnden. Detta påverkar projektets ekonomi och tidplan.
- Tillståndsprocessen från Länsstyrelsen. Stora delar av Stadsbiblioteket är skyddat inom byggnadsminnet både interiört och exteriört, vilket gör att tillstånd från Länsstyrelsen krävs. Länsstyrelsen har långa handläggningstider samt resurskrävande hantering vilket påverkar projektets ekonomi och tidplan.
- Ökade kostnader och svårigheter att hålla tidplan på grund av byggnadens förutsättningar.
- Överprövning av entreprenadupphandling.

- Eventuella evakueringskostnader och förlorade hyresintäkter.
- Hantering av radon vid håltagning i bottenplatta.

Kommunikation

Interna intressenter inom stadens förvaltningar som kan bli särskilt berörda av projektet är, förutom kulturförvaltningen, främst Norrmalms stadsdelsförvaltning och utbildningsförvaltningen. Dessa intressenter bör få en särskild kommunikation.

De kringboende runt Stadsbiblioteket visar ofta ett stort intresse för detta, och därför bör en tydlig kommunikation riktas till dem.

Stadsbiblioteket ligger väldigt centralt i staden och är en välkänd byggnad som många besöker eller berörs av. Därför behöver en tydlig och tillgänglig kommunikationsstrategi användas.

Rapportering

Detta projektdirektiv utgör underlag för utredningsbeslut. Projektet följer stadens gemensamma projektstyrningsmetod för mycket stora bygg- och anläggningsprojekt (SSIP) och kommer att diarieföras och dokumenteras i eDok samt enligt fastighetskontorets anvisningar. Ekonomistyrning sker i Agresso ekonomisystem och projekthantering sker i Antura.

Förvaltningarna avser att återkomma med underlag för inriktningsbeslut under hösten 2022 i fastighetsnämnden och i kulturnämnden.

Samråd/samverkan

Fastighetskontoret har bedömt att den totala utgiften för projektet uppgår till över 300 mnkr. I enlighet med stadens regelverk för stora investeringar behöver utredningsbeslutet anmälas till kommunstyrelsens ekonomiutskott.